

Milica Detoni

Milica Detoni

Ljubljana, 1926 – Ljubljana, 1961

Milica Detoni je leta 1945 maturirala na II. ženski realni gimnaziji v Ljubljani. Še istega leta se je vpisala na študij arhitekture na takratni Tehniški visoki šoli v Ljubljani in leta 1952 diplomirala pri prof. Jožetu Plečniku z zasnovno Mostu zmage, ki bi povezoval Novi trg z načrtovanim dostopom na Grad. Po končanem študiju se je maja 1953 zaposlila na Zavodu za spomeniško varstvo LRS v Ljubljani, julija 1954 pa je na Oddelku za arhitekturo postala asistentka v seminarju za zgodovino arhitekture pri prof. Marjanu Mušiču kot druga ženska, zaposlena na tem oddelku sploh. Delovala je na področju obnove objektov kulturne dediščine (pri mnogih projektih je tesno sodelovala s prof. Mušičem, mdr. pri obnovi nekdanjega cistercijanskega samostana v Kostanjevici na Krki), posvečala se je proučevanju in ohranjanju antičnih spomenikov (Šempetrska nekropola in Emona), prispevala je vrsto posnetkov spomenikov (npr. v knjigi Marijana Zadnikarja o romanski arhitekturi na Slovenskem) in risala načrte in zaslove spomenikov. Leta 1960 je prijavila temo doktorske disertacije z naslovom »Merska rekonstrukcija emonskih površin«, v kateri je v duhu Le Corbusierjevega dela »Vers une architecture« (1923) na podlagi rimske antropometrike zasnovala mersko rekonstrukcijo emonskih gradbenih elementov (module). Rezultate njenega raziskovalnega dela, ki ga je leta 1961 prekinila tragična prometna nesreča, je leta 1963 pod naslovom »Modularna rekonstrukcija Emone« strnil in izdal njen mož arhitekt Tine Kurent (1923–2008).

Dela (izbor) / Works (selection)

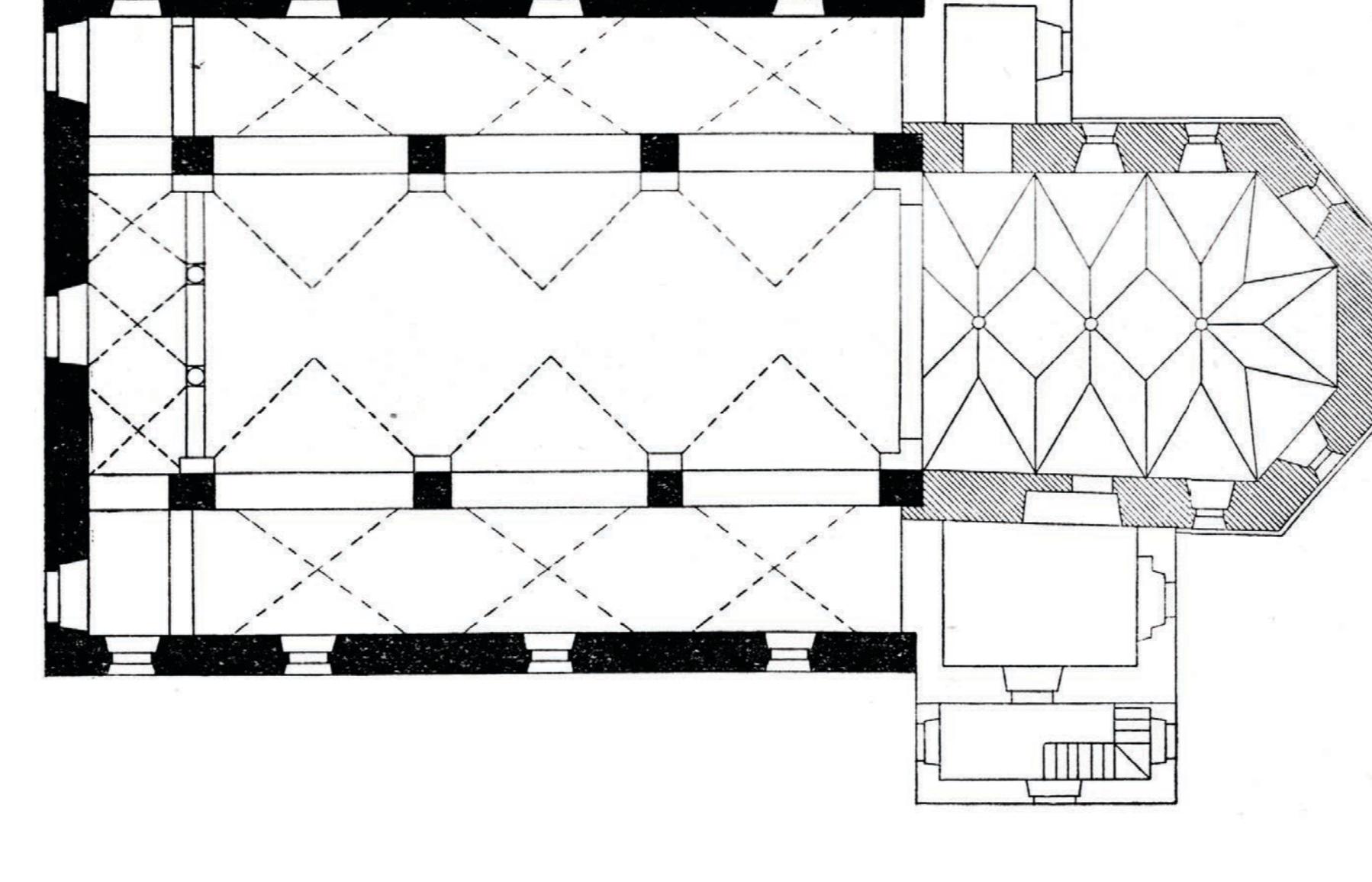
- Načrt in preureditev rudniškega skladišča / Plan and arrangement of the mine warehouse, Idrija, 1953
- Restavraciji gradov Otočec in Stari grad na Dolenjskem / Restaurants of Otočec and Stari grad castles in Dolenjska region, 1954
- Obnova in ureditev Jurčičeve rojstne hiše na Muljavi / Renovation of the birthplace of writer Josip Jurčič (1844–1881) in Muljava, 1954
- Načrt za obnovo Stare grofije v Celju (v sodelovanju z Marjanom Mušičem) / Plan for the renovation of the Old Mansion (in collaboration with Marjan Mušič), Celje 1955
- Regulacijski načrt Slovenskih Konjic (v sodelovanju z Marjanom Mušičem) / Regulation plan (in collaboration with Marjan Mušič), Slovenske Konjice, 1955
- Študije za obnovo Florjanske ulice v Ljubljani (v sodelovanju z Marjanom Mušičem) / Studies for the renovation of Florjanska street (in collaboration with Marjan Mušič), Ljubljana 1955
- Načrt prenove Novega trga in Most zmage (v sodelovanju z Jožetom Plečnikom) / Plan for the renovation of Novi trg square and for the Bridge of Victory (in collaboration with Jože Plečnik), Ljubljana, 1952
- Spomenik žrtvam prve in druge svetovne vojne (v sodelovanju z Jožetom Plečnikom in Vladimiro Bratužem) / Monument to the victims of the First and the Second World Wars (in collaboration with Jože Plečnik and Vladimira Bratuž), Črna na Koroškem, 1952
- Spomenik ženskim demonstracijam leta 1943 na Kongresnem trgu (v sodelovanju z Jožetom Plečnikom in Božidarjem Pengovom) / Monument to women's demonstrations of 1943 on Kongresni trg square (in collaboration with Jože Plečnik and Božidar Pengov). Ljubljana, 1952–1953

Foto Andrej Furjan

Spomenik ženskim demonstracijam leta 1943 na Kongresnem trgu, Ljubljana 1952–1953

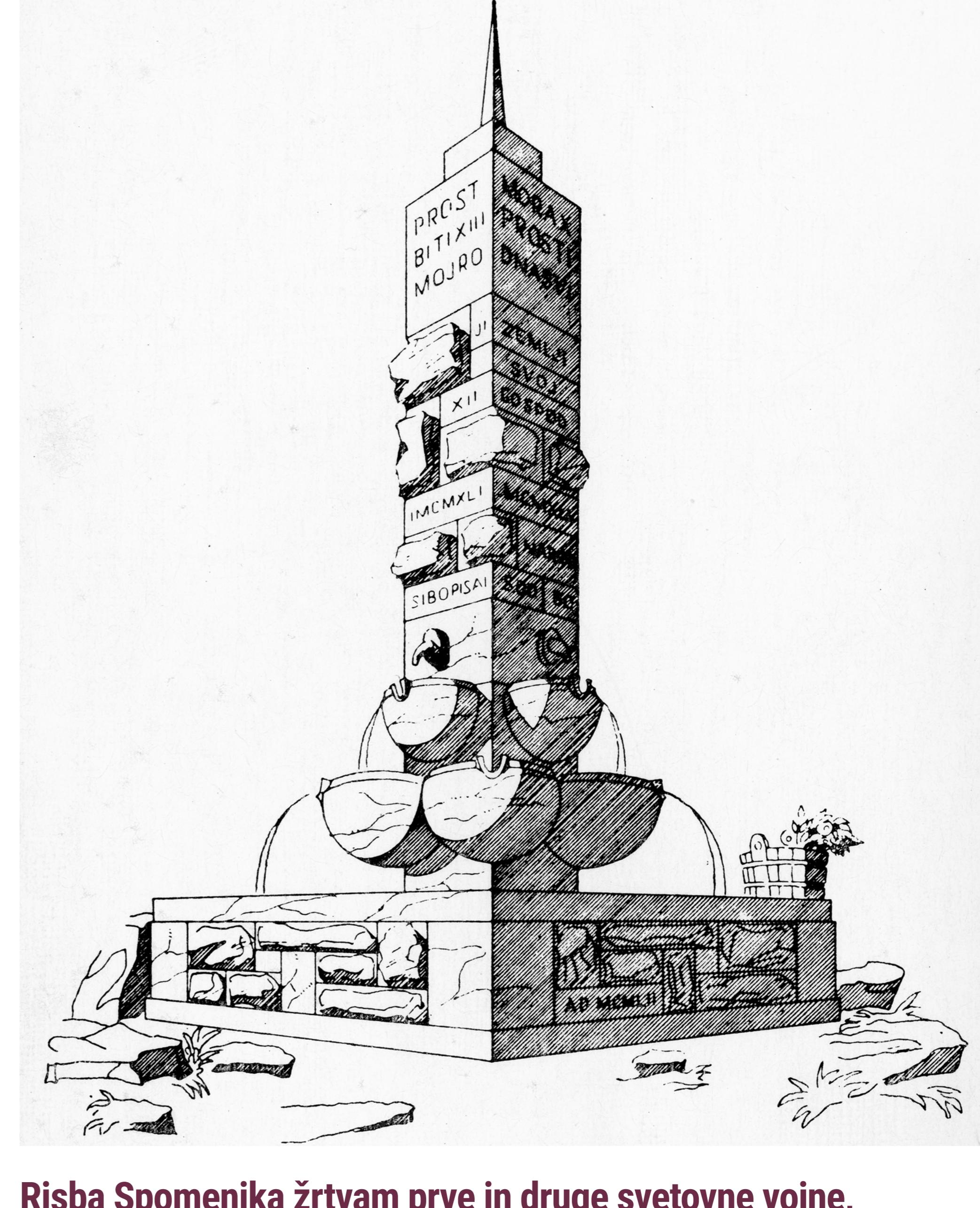
V Plečnikovem seminarju je Detonijeva narisala načrt za nagrobnik svojemu očetu. Plečnik je mavčni model nagrobnika leta 1952 dal vlti v bron in ga uporabil za spomenik ženskim demonstracijam, original v braškem kamnu pa je bil leta 1953 postavljen na grobu staršev Milice Detoni v Begunjah pri Cerknici. Spomenik na Kongresnem trgu je bil v sklopu razglasitve Plečnikovih del v Ljubljani leta 2009 razglašen za spomenik državnega pomena.

Stari trg pri Ložu, tloris cerkve, posnetek

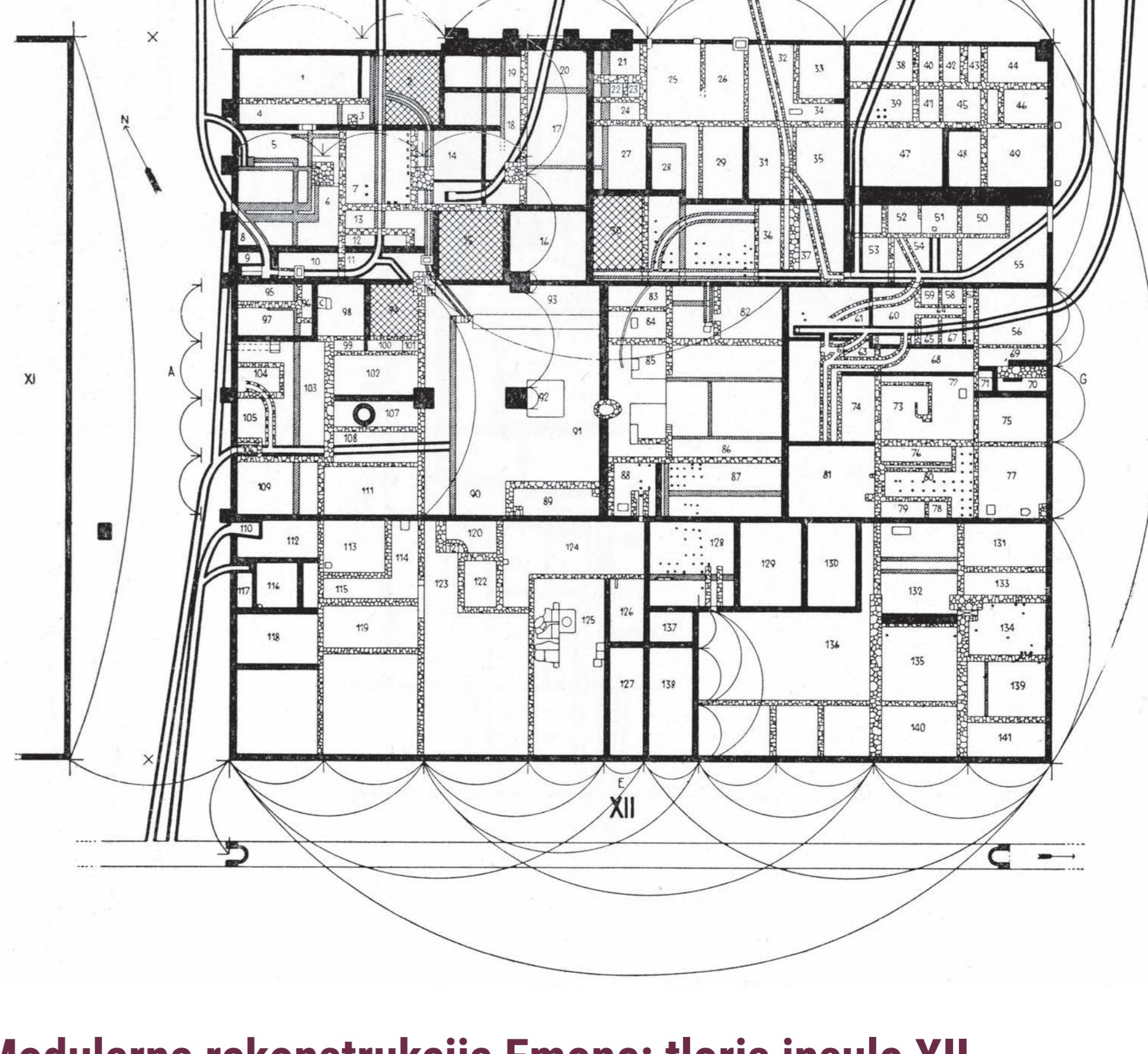
Na področju obnove objektov kulturne dediščine je prispevala vrsto posnetkov spomenikov (npr. v knjigi Marijana Zadnikarja o romanski arhitekturi na Slovenskem) in risala načrte in zaslove spomenikov.

Milica Detoni graduated from the second Girls' Grammar School in Ljubljana in 1945. She then enrolled in the Technical College in Ljubljana to study architecture and graduated in 1952 under Professor Jože Plečnik with the diploma work in which she designed the so-called Bridge of Victory which was meant to connect Novi trg square to the planned access to Castle Hill. After the completion of her studies she got employed at the Institute of Monument Protection of the People's Republic of Slovenia in Ljubljana in May 1953, but in July 1954 she became assistant professor in the history-of-architecture class of Professor Marjan Mušič at the Department of Architecture, being just the second woman to be employed in this department. She was active in the field of renovation of cultural monuments (in numerous projects she closely collaborated with Professor Mušič, e.g. in the renovation of the former Cistercian monastery in Kostanjevica na Krki), she dedicated herself to the study and preservation of monuments dating from antiquity (necropolis in Šempeter, Emona), she prepared architectural drawings of a number of monuments (e.g. for Marijan Zadnikar's book on Romanesque architecture in Slovenia) and drew plans and layouts of monuments. In 1960 she applied for doctoral study on the theme of measure reconstruction of the surfaces in Emona. In the spirit of Le Corbusier's work "Vers une architecture" (1923) she devised a measure reconstruction of Emona's building elements (modules) on the basis of Roman anthropometry. The results of her research work, which was tragically terminated in a traffic accident in 1961, were summed up in 1963 under the title "Modular reconstruction of Emona" and published by her husband, architect Tine Kurent (1923–2008).

Risba Spomenika žrtvam prve in druge svetovne vojne, Črna na Koroškem, 1952

Spomenik, ki ga je skupaj z arhitektom Jožetom Plečnikom in kiparko Vladimiro Bratuž zasnovala Milica Detoni, stoji danes v središču Črne na Koroškem. Odprt je bil leta 1952 in bil leta 2015 razglašen za spomenik državnega pomena.

Modularna rekonstrukcija Emone: tloris insule XII

Študija »Modularna rekonstrukcija Emone«, ki je nastajala v okviru doktorskega študija, in kateri je arhitektka vzpostavila mersko rekonstrukcijo antične Emone na podlagi rimske antropometrike, je izšla dve leti po njeni smrti.

Viri / Sources: Arhiv Marjet Pollak / Private archive of Marjeta Pollak; Dokumentacija Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani; Milica Detoni in Tine Kurent, *Modularna rekonstrukcija Emone*. Situla. Razprave Narodnega muzeja v Ljubljani, Ljubljana 1963; Univerza v Ljubljani. Biografije in bibliografije univerzitetnih učiteljev in sodelavcev, 1. ur. Janez Logar), Ljubljana 1957, str. 223; Tina Potocnik, Female Students of Jože Plečnik between Tradition and Modernism, *Ideological Equals. Women Architects in Socialist Europe 1945–1991* (ur. Mary Pechinski in Marianne Simon), New York 2016, str. 20–33; Marijan Zadnikar, *Romanska arhitektura na Slovenskem*, Ljubljana 1959; Andrej Hrausky, Janez Koželj, Damjan Prelovšek, *Plečnikova Ljubljana*. Vodnik po arhitekturi, Ljubljana 1996, str. 16; *Plečnikova šola v Ljubljani*. Katalog razstave Jože Plečnik – arhitektura za novo demokracijo, Ljubljana 1996, str. 70; Plečnikov Most zmage: <http://itc.fgg.uni-lj.si/arh/plecnik/mzimage.htm> (dostop 31. januar 2018); Register nememorične kulturne dediščine: <http://rkd.situla.org/> (dostop 23. januar 2018).

Besedilo / Text: Barbara Vodopivec

V ospredje III: pionirke slovenske arhitekture in oblikovanja